

(กสม. แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 19/2569)

กสม. กำชับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระมัดระวังการเผยแพร่ภาพและนำสื่อมวลชนทำข่าวการจับกุมผู้ต้องหา
ย้าให้เคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว
- ตรวจสอบกรณีผู้ต้องขังเรือนจำกลางสุรินทร์ถูกเจ้าหน้าที่ทำร้ายร่างกาย ระบุการลงโทษไม่เป็นไปตามกฎหมาย
เสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ร่วมตรวจสอบ

วันศุกร์ที่ 29 พฤษภาคม 2569 เวลา 10.30 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนายสันต์ ภัยหลีกภัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ นายภาณุวัฒน์ ทองสุข รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 19/2569 โดยมีวาระสำคัญดังนี้

1. กสม. เนะ ตร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำชับเจ้าหน้าที่ระมัดระวังการเผยแพร่ภาพและนำสื่อมวลชนเข้าทำข่าวจับกุมผู้ต้องหาหลากหลายทางเพศ ย้าให้เคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว

นายสันต์ ภัยหลีกภัย กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจำนวน 4 คำร้อง จากผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลและองค์กรภาคประชาสังคม เมื่อปลายปี 2568 ระบุว่า เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2568 เวลา 14.00 น. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดขอนแก่น สถานีตำรวจท่องเที่ยวขอนแก่น กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 4 สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกร้องที่ 1 - 6) ร่วมกันเข้าตรวจค้นและจับกุมผู้ต้องหาที่เป็นกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศภายในร้านนวดแห่งหนึ่งในพื้นที่อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยผู้ร้องเห็นว่าการตรวจค้นและจับกุมไม่เหมาะสม ไม่คำนึงถึงความละเอียดอ่อนต่อเพศภาวะ รวมถึงลดทอนเกียรติและศักดิ์ศรีของบุคคลหลากหลายทางเพศหลายประการ เช่น ก่อนเข้าตรวจค้น เจ้าหน้าที่ซึ่งมีแต่เพศชายไม่ได้แสดงบัตรประจำตัว ไม่แสดงหมายค้นและไม่อ่านหมายค้นต่อผู้ครอบครองสถานที่ ไม่แต่งเครื่องแบบข้าราชการในขณะที่เข้าตรวจค้น ไม่บันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องขณะเข้าตรวจค้นและจับกุม ไม่จัดหาสถานที่มิดชิดเพื่อให้ผู้ถูกจับแต่งกายให้เรียบร้อย ทั้งยังปล่อยให้สื่อมวลชนหลายสำนักและสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกร้องที่ 7) รวมถึงสำนักข่าวท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นแห่งหนึ่ง (ผู้ถูกร้องที่ 8) เข้ามาบันทึกภาพและวิดีโอขณะตรวจค้นและจับกุม อีกทั้งตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกร้องที่ 1) ยังนำภาพผู้ถูกจับในสภาพเปลือยกายไปเผยแพร่บนเฟซบุ๊กของหน่วยงานและส่งต่อไปยังหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งและสื่อมวลชนหลายสำนัก ซึ่งบางแห่งไม่ได้ปกปิดใบหน้าของผู้ถูกจับ อันเข้าข่ายเป็นการประจานให้ได้รับความอับอาย จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นในสามประเด็นดังนี้ ประเด็นแรกการเข้าตรวจค้นและจับกุมบุคคลภายในร้านนวด เห็นว่าการเข้าตรวจค้นและจับกุมของผู้ถูกร้องที่ 1 - 6 เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริงที่ได้รับการยืนยันจากสายลับที่เข้าไป

ใช้บริการว่ามีบุคคลต่างด้าวลักลอบทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตและมีการค้าประเวณี เข้าข่ายเป็นการจับกุมบุคคลที่กระทำความผิดซึ่งหน้าในที่รโหฐาน จึงกระทำได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น โดยก่อนเข้าตรวจค้นและจับกุม แม้ผู้ถูกร้องที่ 1 - 6 จะไม่ได้แต่งกายในเครื่องแบบ แต่ได้สวมเสื้อแจ็กเก็ตที่ระบุชื่อและตราสัญลักษณ์ของหน่วยงานและบางส่วนแขนป้ายบัตรประจำตัวไว้ ประกอบกับยังได้แสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่และกล่าวขออนุญาตเข้าตรวจค้น และแม้ขณะเข้าตรวจค้นและจับกุมจะมีผู้ถูกจับบางส่วนไม่ได้สวมเสื้อและบางรายนุ่งเพียงผ้าเช็ดตัวอยู่ในห้องที่ให้บริการนวด แต่ก็ไม่ได้มีการนำผู้ถูกจับดังกล่าวออกมานอกห้องทันที และได้อนุญาตให้แต่งกายให้เรียบร้อยภายในห้องโดยอยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการหลบหนีและซุกซ่อนหรือทำลายพยานหลักฐาน จึงไม่เป็นการจับกุมที่เข้าข่ายประจานให้ผู้ถูกจับได้รับความอับอายจนถึงขั้นลดทอนเกียรติและศักดิ์ศรี อีกทั้งผู้ถูกจับยังมีลักษณะภายนอกเป็นเพศชายทั้งหมด การใช้เพียงแต่เจ้าหน้าที่เพศชายเข้าตรวจค้นและจับกุมจึงเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่ปรากฏในขณะนั้น นอกจากนี้กระบวนการตรวจค้นและจับกุมยังเป็นไปโดยเรียบร้อยไม่เกิดเหตุชุลมุนวุ่นวาย รวมทั้งตลอดการตรวจค้นและจับกุมก็ได้มีการบันทึกภาพและเสียงไว้ มีการบันทึกข้อมูลผู้ถูกควบคุมตัว และแจ้งการควบคุมตัวไปยังพนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคตสูญหาย พ.ศ. 2565 แล้ว ดังนั้น การเข้าตรวจค้นและจับกุมกรณีตามคำร้องจึงยังไม่ปรากฏว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกจับกุมแต่อย่างใด

ประเด็นการเปิดเผย เผยแพร่ และนำเสนอภาพข่าวของผู้ถูกจับกุม เห็นว่า ในขณะที่สำนักข่าวท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น (ผู้ถูกร้องที่ 8) นำเสนอข่าวการจับกุมตามเรื่องร้องเรียนนั้น กลุ่มผู้ถูกจับยังคงมีสถานะเป็นผู้ต้องหาในคดีที่ตนถูกจับกุม จึงมีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และจะต้องไม่ถูกปฏิบัติเสมือนว่าเป็นผู้กระทำความผิดแล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องที่ 8 นำเสนอข่าวโดยเผยแพร่เนื้อหาข่าว ภาพและวิดีโอการจับกุมทันทีในวันที่เกิดเหตุจับกุม ผ่านทางเฟซบุ๊กของผู้ถูกร้องที่ 8 โดยไม่ปกปิดใบหน้าของผู้ถูกจับ จึงทำให้ผู้พบเห็นภาพข่าวดังกล่าวเกิดความเข้าใจว่าผู้ถูกจับทั้ง 6 คน เป็นผู้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาแล้ว ทั้งที่ยังไม่มีคำพิพากษาอันถึงที่สุด อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากประโยชน์ที่สาธารณชนจะได้รับจากการนำเสนอข่าวก็ไม่ปรากฏเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเปิดเผยใบหน้าของผู้ถูกจับ นอกจากนี้ในคลิปวิดีโอการตรวจค้นและจับกุมที่ผู้ถูกร้องที่ 8 นำมาเผยแพร่ ยังมีภาพของผู้ถูกจับบางรายไม่ได้สวมใส่เสื้อและเห็นส่วนลับของร่างกายในการเคลื่อนไหวบางขณะ ซึ่งย่อมก่อให้เกิดความอับอายแก่ผู้ถูกจับที่ปรากฏภาพในคลิปวิดีโออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นว่า การใช้เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารของผู้ถูกร้องที่ 8 ข้างต้น มีการกระทำที่เกินสัดส่วนกับเหตุผลและความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในคดีอาญาที่ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหายังไม่มีความผิดจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล และยังส่งผลกระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและครอบครัวของบุคคล อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนประเด็นการนำผู้ถูกจับกุมมาแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เห็นว่า การแถลงข่าวดังกล่าวยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำผู้ต้องหาร่วมแถลงด้วย เนื่องจากไม่ได้ส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดีให้เพิ่มมากขึ้น หรือจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม นอกจากเพียงทำให้เกิดการรับรู้อัตลักษณ์หรือรูปร่างหน้าตาของ

ผู้ถูกจับเท่านั้น ในทางกลับกันการให้ข้อมูลที่เกิดขึ้นโดยสรุปก็เพียงพอที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบถึงพฤติกรรมแห่งคดีและผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แล้ว ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ผู้ถูกร้องที่ 1 - 6 ร่วมกันแถลงข่าวโดยนำผู้ต้องหาพร้อมแถลงด้วยโดยไม่มีเหตุจำเป็นดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่กระทบและทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียงและครอบครัวของผู้ถูกจับกุม และโน้มน้าวให้คนในสังคมยอมรับและเข้าใจว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดแล้วโดยที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาการกระทำของผู้ถูกร้องที่ 1 - 6 จึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกจับกุมที่ถูกนำตัวมาแถลงข่าว

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2569 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะไปยังผู้ถูกร้องทั้งแปด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1) ให้สำนักข่าวท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นและสำนักข่าวออนไลน์ที่เผยแพร่ภาพข่าวโดยไม่ปิดใบหน้าของผู้ถูกจับกุมลบภาพและคลิปวิดีโอการจับกุมบุคคลในร้านนวดดังกล่าวทั้งหมด และให้นำแนวปฏิบัติของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เรื่อง “การได้มาและการนำเสนอข่าวและภาพข่าวของสื่อมวลชน โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ตกเป็นข่าว” มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามครรลองแห่งวิชาชีพของตน

2) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ตรวจสอบการกระทำของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดขอนแก่น สถานีตำรวจท่องเที่ยวขอนแก่น กองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 4 และสถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ที่ได้ร่วมกันนำผู้ถูกจับกุมมาแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องของ ตร. หรือไม่ หากพบว่ามีกระทำผิดให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงให้เยียวยาผู้เสียหายตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ให้กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายให้ระมัดระวังการเปิดเผย ส่งต่อ หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ต่อสื่อมวลชนในลักษณะที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

3) ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรมการจัดหางาน ดำเนินการในกรณีที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดต้องเข้าร่วมจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย โดยกำกับดูแลไปยังหน่วยงานในสังกัด งดเว้นหรือห้ามมิให้นำผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหาในคดีมาแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เว้นแต่กรณีที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และต้องพยายามกำกับควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหาให้มากที่สุด รวมทั้งกำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนให้ระมัดระวังการเปิดเผย ส่งต่อ หรือเผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ต่อสื่อมวลชนเช่นกัน

4) ให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้ถูกร้องที่ 1 - 6 และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกร้องที่ 7 ระมัดระวังการเผยแพร่ข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานทุกช่องทาง ไม่ให้ไปกระทบหรือละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น โดยเฉพาะสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

2. กสม. ตรวจสอบกรณีผู้ต้องขังเรือนจำกลางสุรินทร์ถูกเจ้าหน้าที่ทำร้ายร่างกาย ระบุการลงโทษไม่เป็นไปตามกฎหมายราชทัณฑ์ เสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ร่วมตรวจสอบ

นายภาณุวัฒน์ ทองสุข รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องซึ่งเป็นอดีตผู้ต้องขังคดียาเสพติดรายหนึ่ง ระบุว่า เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2567 ขณะผู้ร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางสุรินทร์ เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางสุรินทร์รายหนึ่ง (ผู้ถูกร้องที่ 1) กล่าวหาผู้ร้องว่าลักลอบส่งจดหมายออกนอกแดนขัง จึงขู่เชิญและใช้กำลังทำร้ายร่างกายเพื่อบังคับให้รับสารภาพ โดยใช้ไม้ทุบตีบริเวณหลังและท้ายทอย และใช้ท่อพีวีซีทุบตีบริเวณลำตัวจนท่อพีวีซีแตกหัก จากนั้นใช้ท่อพีวีซีที่แตกหักตีแก้มทรวงบริเวณใบหน้าของผู้ร้อง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับแดนซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ไม่ได้ห้ามปรามการกระทำของเจ้าหน้าที่เรือนจำรายดังกล่าว จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 ให้การรับรองว่าบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการห้ามทรมานตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ข่ำยศักดิ์ศรี (CAT) และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 69 กำหนดว่า เมื่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย จะถูกลงโทษสถานหนึ่งสถานใดได้แก่ ภาคทัณฑ์ งดการเลื่อนชั้น โดยมีกำหนดเวลา ลดชั้น ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมเขียนหรือติดต่อไม่เกินสามเดือน ลดหรืองดประโยชน์และรางวัล ขังเดี่ยวไม่เกินหนึ่งเดือน หรือตัดจำนวนวันที่ได้รับการลดวันต้องโทษ

ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบรับฟังได้ว่า ผู้ร้องถูกกล่าวหาว่าพยายามส่งจดหมายออกนอกแดน โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ลงโทษด้วยการอบรมทางวินัยด้วยวาจาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม จากคำให้การของพยานผู้ต้องขัง 1 รายที่เห็นเหตุการณ์โดยตรง ระบุว่า เจ้าหน้าที่ใช้ไม้และท่อพีวีซีตีผู้ร้องรวมทั้งใช้ท่อพีวีซีที่แตกทรวงบริเวณใบหน้าและหัวไหล่ของผู้ร้อง ขณะที่ผู้ต้องขังอีก 5 ราย พบเห็นร่องรอยบาดแผลและฟังผู้ร้องเล่าเหตุการณ์ในวันเดียวกัน นอกจากนี้ ภาพถ่ายร่างกายของผู้ร้องยังปรากฏรอยฟกช้ำบริเวณหลัง แขน และท้ายทอย รวมถึงบาดแผลบริเวณใบหน้า ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของพยานและคำยืนยันของบิดามารดาผู้ร้องที่พบร่องรอยบาดแผลระหว่างเข้าเยี่ยมในเดือนเมษายน 2567 อีกทั้งภายหลังเกิดเหตุ 7 วัน บิดาและมารดาของผู้ร้องถูกปฏิเสธการเข้าเยี่ยม โดยอ้างว่าผู้ร้องถูกกักบริเวณจากการกระทำผิดวินัย แต่กลับไม่ปรากฏหลักฐานหรือบันทึกการลงโทษทางวินัยของผู้ร้องในระบบเรือนจำแต่อย่างใด ต่อมาผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ทำให้มีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ และส่งผลสอบให้กรมราชทัณฑ์พิจารณา ทั้งนี้ หลังพ้นโทษ ผู้ร้องยังมีอาการหวาดกลัวและวิตกกังวลจากการถูกโทรศัพท์ข่มขู่เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เมื่อพิจารณาพยานหลักฐาน ประจักษ์พยานพยานแวดล้อม และข้อเท็จจริงที่ปรากฏ จึงมีน้ำหนักเพียงพอให้เชื่อได้ว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำผู้ถูกร้องทำร้าย

ร่างกายผู้ร้องจริง และการดำเนินการของเรือนจำกลางสุรินทร์มีลักษณะเข้าข่ายปกปิดการกระทำดังกล่าว จึงถือเป็นการกระทำที่เข้าข่ายการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี

ทั้งนี้ กสม. มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่ได้บันทึกภาพเหตุการณ์หรือจัดทำบันทึก รายงานเหตุการณ์ที่ผู้ร้องกระทำผิดวินัยด้วยการพยายามส่งเอกสารข้ามแดน จึงถือเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563 อีกทั้งยังปฏิเสธไม่ให้บิดามารดาเข้าเยี่ยม โดยไม่มีหลักฐานรายงานประวัติการกระทำผิดวินัย จึงกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องในการติดต่อบุคคลภายนอก และสิทธิในการชี้แจงข้อกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 นอกจากนี้ ภายหลังจากพ้นโทษ ผู้ร้องยังได้รับผลกระทบทางจิตใจ มีความหวาดกลัวและวิตกกังวลจากการถูกโทรศัพท์ข่มขู่ จึงสมควรได้รับการช่วยเหลือและเยียวยาต่อไป

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2569 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะให้กรมราชทัณฑ์ เร่งพิจารณาผลการสอบข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง จากกรณีเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางสุรินทร์ และเรือนจำกลางสุรินทร์ ลงโทษทาง วินัยผู้ร้องไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 รวมทั้งกฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัย ผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563 โดยให้ใช้ข้อมูลความเห็นจากรายงานฉบับนี้ในการพิจารณาผลการสอบข้อเท็จจริง ดังกล่าวด้วย หากพบว่า มีการกระทำความผิดหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็ให้ ดำเนินการลงโทษตามสัดส่วนความรับผิดชอบของการกระทำ รวมถึงให้ผู้ถูกร้องชดเชยเยียวยาผลกระทบที่ เกิดขึ้นกับผู้ร้องตามความเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ ให้กำกับดูแล และกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เรือนจำ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสูญหาย พ.ศ.2565 โดยเฉพาะในส่วนที่กำหนดหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำต้องปฏิบัติตาม รวมถึงให้ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563 อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ควรสนับสนุนให้เรือนจำสามารถทำการบันทึกภาพและเสียงจากกล้องวงจรปิดได้อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่

และให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสูญหายติดตาม การพิจารณาผลการสอบข้อเท็จจริงของกรมราชทัณฑ์ โดยใช้รายงานฉบับนี้ร่วมในการพิจารณาเพื่อให้เกิด ความโปร่งใส และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย พร้อมทั้งช่วยเหลือเยียวยาผู้ร้องตามสิทธิที่จะได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

29 พฤษภาคม 2569